

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – **Ghenadie Nicolaev**,

judcători – **Vladimir Timofti și Petru Moraru**,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Bodrug Alexandru în numele inculpatului Țurcan Ilie și de către avocatul Pascari Iulian în numele inculpatului David Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2014, în cauza penală privindu-i pe

Țurcan Ilie Nichifor, născut la 18 octombrie 1969, originar și domiciliat în s. Rezeni, r-nul Ialoveni;

David Mihail Iurii, născut la 26 martie 1987, originar și domiciliat în s. Horești, r-nul Ialoveni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.08.2010 – 25.02.2011;

Instanța de apel: 01.03.2013 – 21.02.2014;

Instanța de recurs: 03.07.2014 – 08.10.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 februarie 2011, s-a dispus achitarea lui:

- Țurcanu I. privind învinuirea imputată acestuia în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d), 188 alin. (3) lit. c), 145 alin. (2) lit. b), e), i) și j) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat;

- David M. privind învinuirea incriminată acestuia în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin aceeași sentință, inculpatul David M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), j) Cod penal, la 14 ani închisoare și în baza art. 317

alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor fixate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate Iarînă R. către Țurcanu I. a fost respinsă, iar acțiunea civilă înaintată față de David M. privind încasarea prejudiciului moral a fost admisă, încasându-se de la David M. în beneficiul lui Iarînă R. prejudiciul în mărime de 100000 lei.

În privința aceleiași persoane, acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că David M., la 26 martie 2010, la o oră nestabilită de către organul de urmărire penală, urmărind scopul sustragerii bunurilor de la cet. Iarînă Vl., fiind înarmat cu o rangă metalică, s-a deplasat la domiciliul ultimului amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Viilor 39, ap. 3, unde pătrunzînd în locuință, cu ranga metalică pregătită în prealabil, l-a atacat pe Iarînă Vl. aplicîndu-i cîteva lovituri în regiunea capului și peste diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i victimei conform raportului de expertiză medico-legală nr. 736 din 23 iunie 2010, vătămări corporale grave, în rezultatul cărora ultimul a decedat, după care continuîndu-și acțiunile sale criminale a sustras din casa victimei articole numismatice și de anticariat în valoare totală de 28.951 lei.

Tot el, avînd intenția de a-l omorî pe Iarînă Vl., acționînd cu o cruzime deosebită i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu ranga metalică în cap și peste diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 25-736 din 23 iunie 2010, leziuni corporale grave, în rezultatul cărora ultimul a decedat.

Tot David M., știind că la 02 aprilie 2010, Judecătoria Centru, mun. Chișinău în privința lui a eliberat un mandat de arest și o încheiere privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest emisă pe cauza penală nr. 2010010489, precum știa și despre faptul că termenul arestului și deținerii în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 23 iunie 2010, a fost prelungit cu 30 de zile, la 06 iulie 2010, în jurul orei 10.00, aflîndu-se în automobilul de serviciu al Comisariatului de Poliție sec. Centru, mun. Chișinău, cu n/î MAI 1284, în momentul escortării lui de către colaboratorii din escorta CPs Centru, mun. Chișinău, împreună și prin înțelegere prealabilă cu arestații A. Roșu și A. Golubițchi, cu ajutorul unor obiecte metalice pregătite din timp, au deschis lacătul ușii automobilului de escortă, după ce la intersecția str. Bulgară și str. Kogălniceanu, mun. Chișinău, ultimii au evadat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului David M. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. b), e) și j) Cod penal –

omorul intenționat a unei persoane săvârșit din interes material, profitând de starea de neputință a victimei care se datora vârstei înaintate și în baza art. 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică evadarea din locurile de deținere, săvârșită de persoana care se află sub arest preventiv, săvârșită de trei persoane.

3. De către organul de urmărire penală Țurcanu I. și David M. au fost învinuiți de faptul, că la 21.02.2010, în jurul orei 10.00, în urma înțelegeri prealabile, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, s-au deplasat cu microbusul de model „Ford Tranzit”, cu n/î AN AS 492, la domiciliul lui Iarînă Vl. amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Viilor 39, ap. 3 și intenționând să pătrundă în acesta pentru a sustrage articole numismatice și de anticariat, cu ajutorul unei răngi metalice au deteriorat o placă de mozaic de la balconul apartamentului nominalizat, amplasat la primul etaj al blocului, dar din motive independente de voința lor scopul criminal nu a fost realizat, deoarece au fost observați de către Petric V., care a strigat la ei și aceștia au părăsit locul infracțiunii.

Țurcanu I., a fost învinuit și de faptul că, la 26 martie 2010, la o oră nestabilită de către organul de urmărire penală, în urma înțelegerii prealabile cu David M., urmărind scopul sustragerii bunurilor cet. Iarînă Vl., fiind înarmați cu o rangă metalică, s-au deplasat cu microbusul de model „Ford Tranzit” cu nr./î AN AS 492, la domiciliul ultimului, amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Viilor 39, ap. 3, unde, pătrunzând în locuință, cu o rangă metalică l-au atacat pe Iarînă Vl., aplicându-i câteva lovituri în regiunea capului, cauzându-i victimei conform raportului de expertiză medico-legală nr. 25-736 din 23 iunie 2010 vătămări corporale grave în rezultatul cărora victima a decedat, după care continuându-și acțiunile sale criminale, întru atingerea scopului propus, a sustras articole numismatice și de anticariat în valoare totală de 28.951 lei.

Tot el, a fost învinuit că având intenția de a-l omorî pe Iarînă Vl., cu o cruzime deosebită i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu ranga metalică peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 25-736 din 23 iunie 2010, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață în rezultatul cărora ultimul a decedat.

4. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către acuzatorul de stat, inculpatul David M. și avocatul acestuia, Pascari Iu..

4.1. Prin apelul declarat de procuror s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care David M. să fie condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d), 188 alin. (3) lit. c), 145 alin. (2) lit. b), e), i), j), 317 alin. (2) lit. b), 84 Cod penal, la pedeapsa definitivă - detențiune pe viață, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar Țurcan I. să fie condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d), 188 alin. (3) lit. c), 145 alin. (2) lit. b), e), i), j), 84 Cod penal, definitiv la 24 de ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de

tip închis.

În motivarea celor invocate apelantul a specificat următoarele:

- instanța de fond nu a ținut cont de probele care incontestabil dovedesc vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate prin rechizitoriu, a luat poziția apărării punând la bază sentinței de achitare numai declarațiile inculpatului Țurcanu I., care nu a recunoscut vina, însă, declarațiile acestuia au fost combătute prin declarațiile martorilor Petric V., Policarpov M., Grigorean V., Jechiu V., Solop Al., cât și prin alte probe concludente și pertinente, care dovedesc indubitabil vinovăția acestuia de cele incriminate.

- instanța nu a ținut cont de descifrările convorbirilor telefonice, prin care s-a stabilit că la 26.03.2010, ziua omorului lui Iarînă Vl., inculpații au fost în regiunea apartamentului acestuia, au intrat în el, l-au atacat pe Iarînă Vl., cu intenția de a-i sustrage bunurile materiale și în acel moment acțiunea de tâlhărie s-a consumat, în continuare inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal, omorînd victima cu o deosebită cruzime.

4.2. De asemenea, sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de inculpatul David M. și avocatul acestuia, Pascari Iu., potrivit căruia s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui David M. să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, deoarece vinovăția sa a recunoscut-o pe deplin, are la întreținere un copil minor de 2 ani, soția nu lucrează și nu are surse de existență, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2012, a fost respins apelul declarat de inculpatul David M. și de avocatul acestuia, Pascari Iu., ca fiind nefondat și a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care David M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare;

- art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal, la 14 ani închisoare;

- cu menținerea condamnării în baza art. 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor fixate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 16 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Țurcanu I. a fost condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal, la 14 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor fixate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate Iarînă R. a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la Țurcanu I. și David M. în beneficiul lui

Iarîna R. a prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei de la fiecare. Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

În rest, sentința a fost menținută, fără modificări.

6. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a statuat că, la 21 februarie 2010, în jurul orei 10.00, inculpații David M. și Țurcanu I. prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, s-au deplasat cu microbuzul de model „Ford Tranzit” cu n/î ANAS 492 la domiciliul lui Iarîna Vl. amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Viilor 39, ap. 3, unde intenționînd să pătrundă în domiciliul acestuia pentru a sustrage articole numismatice și de anticariat, cu ajutorul unei rîngi metalice, au deteriorat o placă mozaic de la balconul apartamentului nominalizat, amplasat la primul etaj al blocului, dar din motive independente de voința lor scopul criminal nu a fost realizat, deoarece au fost observați de către Petric Viorel, care a strigat la ei și aceștia au părăsit locul comiterii infracțiunii.

La 26 martie 2010, oră nestabilă de către organul de urmărire penală, inculpații David M. și Țurcanu I., prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii bunurilor lui Iarîna Vl., fiind înarmați cu o rangă metalică, s-au deplasat cu microbuzul de model „Ford Tranzit”, cu n/î AN AS 492, la domiciliul lui Iarîna Vl. amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Viilor 39, ap. 3, unde pătrunzînd în locuință, cu ranga metalică l-au atacat pe ultimul aplicîndu-i cîteva lovituri în regiunea capului, cauzîndu-i victimei conform raportului de expertiză medico-legală nr. 25-736 din 23 iunie 2010, vătămări corporale grave în rezultatul cărora victima a decedat, după care continuîndu-și acțiunile sale criminale au sustras din casa victimei articole numismatice și de anticariat în valoare totală de 28.951 lei.

Tot ei, David M. și Țurcanu I., în aceleași circumstanțe, avînd intenția de a-l omorî pe Iarîna Vl., cu o deosebită cruzime i-au aplicat mai multe lovituri cu o ranga metalică peste diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i leziuni corporale grave în rezultatul cărora victima a decedat.

Pe epizodul calificat în baza art. 317 Cod penal, instanța de apel a menținut starea de fapt constată de instanța de fond, fără careva modificări.

Deci, pentru a constata cele enunțate instanța de apel a conchis că instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor administrate la dosar, ajungînd la concluzii greșite în latura ce ține de învinuirea adusă inculpaților prin rechizitoriu, fapt ce a dus la achitarea ilegală și neîntemeiat a lui Țurcanu I. în baza art. 390 CPP, de învinuirea imputată acestuia în temeiul art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d), 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal și a lui David M. pe art. 27, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reținut că vinovăția inculpaților Țurcanu I. și David M. a fost dovedită pe deplin și se confirmă prin declarațiile: inculpatului David M., declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate Iarîna R., declarațiile martorilor:

David V., Petric V., Iarîna A., Buga V., Grigorean V., Jechiu V., Solop Al., Ciobănică I., Rusnac V., Rutină M., Braghiș M., cît și prin materialele dosarului:

- procesele-verbale de cercetare la fața locului din 27.03.2010;
- lămurirea lui David Valentina din 02.04.2010;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.04.2010 și foto tabelul;
- procesul-verbal de audiere a martorului Petric V. din 27.03.2010;
- procesul-verbal de ridicare din 27.03.2010;
- cartela de transport pe microbuzul „Ford Tranzit” - roșu închis, anul fabricării 1999, cu n/î ANAS 492;
- fișele personale a lui Țurcanu O. și Țurcan I.;
- încheierile Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 29.03.2010 și din 30.03.2010, privind autorizarea interceptărilor convorbirilor telefonice și, respectiv, de ridicare a acestora;
 - informația eliberată de Direcția municipală de Telecomunicații Chișinău pe lunile ianuarie-martie 2010;
 - ordonanță de ridicare din 02.04.2010 și procesul-verbal de ridicare din 02.04.2010 de la inculpatul David M. a unei genți de culoare albastră în pătrățele în care se aflau bunuri;
 - proces-verbal de ridicare din 06.04.2010;
 - proces-verbal de examinare a obiectului din 05.04.2010 și foto tabelul anexat;
 - ordonanța de ridicare din 06.04.2010 și procesul-verbal de ridicare din 06.04.2010, a pantalonilor sportivi de culoare albastră „Puma”, vestă sportivă de culoare albastră combinată cu gri „Puma” în care a fost îmbrăcat David M. la momentul comiterii omorului lui Iarîna Vl.;
 - procesul-verbal de examinare a obiectelor din 20.05.2010;
 - raportul de examinare medico-legală nr. 25-736 din 29.03.2010 - 23.06.2010 și raportul de expertiză medico-legală nr. 25-736 din 14.04.2010-23.06.2010 din care a rezultat, că decesul victimei Iarîna Vl. a survenit cu mai mult de 24 de ore de la examinarea medico-legală, la 29.03.2010, ora 10.00, în rezultatul revărsărilor sanguine intracerebrale ca consecință a traumei cranio-cerebrale deschise;
 - raportul de expertiză medico-legală nr. 75 din 05.05.2010 – 17.05.2010;
 - raportul de expertiză medico-legală nr. 131 a corpurilor delictate ridicate în perioada 29.06.2010-30.06.2010;
 - procesele-verbale de percheziție din 07.04.2010 și din 09.04.2010 la domiciliul lui David M.;
 - procesul-verbal de percheziție din 07.04.2010 la domiciliul lui Țurcanu I.;
 - procesul-verbal de examinare din 04.04.2010 și foto tabelul anexat;
 - procesul-verbal de examinare din 07.04.2010 a obiectelor și bunurilor sustrate de la Iarîna Vl.;
 - raportul de expertiză de evaluare a bunurilor sustrate;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 265 din 19.04.2010-26.04.2010 a corpurilor delictive;

- rapoartele de expertiză psihiatrică legală staționară din 25.05.2010 în privința lui David M. și Țurcanu I.;

- procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto tabelul din 06.07.2010, din care a rezultat că ușa automobilului de escortă a fost deschisă forțat, iar David M. cu alți deținuți lipseau.

Colegiul penal a considerat, ca neîntemeiate, argumentele procurorului precum că acțiunile inculpaților urmau a fi încadrate și în baza art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, deoarece acțiunile acestora se cuprind în prevederile art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal, or în acest articol se cuprinde și aplicarea violenței cu scopul dobândirii de bunuri ale altei persoane.

În continuare, instanța de apel a mai conchis că, argumentele invocate de inculpatul Țurcanu I. precum că nu a săvârșit infracțiunile imputate, sunt neîntemeiate, cât și cele invocate de inculpatul David M., precum că a comis infracțiunile de unul singur, deoarece acestea au fost combătute prin declarațiile martorilor, cât și prin celelalte materiale ale cauzei.

Colegiul a apreciat critic declarațiile martorilor Preda V., Groian N., Groian (Țurcan) O., Pruteanu V., Preda A., Preda V., deoarece Groian O. (Țurcanu) este soția inculpatului Țurcanu I., Groian N. este nănașul de cununie, iar Pruteanu V., Preda A., Preda V., Preda V. sunt prieteni, ultimul fiind și cumătru cu inculpatul.

Argumentele inculpatului David M. și a avocatului acestuia, Pascari Iu., cu referire la stabilirea unei pedepse mai blânde inculpatului, au fost apreciate ca neîntemeiate, deoarece una din infracțiunile comise de David M. se consideră ca infracțiune excepțional de gravă, art. 145 alin. (2) Cod penal, care prevede pedeapsa de la 12 la 20 de ani închisoare sau detenție pe viață și instanța de fond i-a stabilit o pedeapsă aproape minimă - 14 ani închisoare, pe acest capăt de acuzare.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de scopul pedepsei penale, că inculpații anterior au fost condamnați, însă, antecedentele penale sunt stinse, ambii se caracterizează pozitiv, au la întreținere câte un copil minor, că inculpatul David M. și-a recunoscut vina parțial, că au săvârșit mai multe infracțiuni dintre care una este excepțional de gravă.

7. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul Bodrug Al. în interesele inculpatului Țurcanu I..

7.1. Acuzatorul de stat, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanță, din motiv că au fost apreciate incorect circumstanțele de fapt ale cauzei cu tragerea unei concluzii neîntemeiate privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal, întrucât aceștia urmau a fi condamnați și în baza art. 188

alin. (3) lit. c) Cod penal, ei avînd intenția de a săvîrși infracțiunea de tîlhărie, iar intenția de a săvîrși infracțiunea de omor a apărut în momentul cînd victima a opus rezistență.

7.2. Avocatul Bodrug Al. acționînd în interesele inculpatului Țurcanu I. și făcînd referire la temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței de achitare în privința lui Țurcanu I., din motiv că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probele administrate la dosar, care, în opinia recurentului nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate, iar instanța nu a cercetat probele conform ordinii prevăzute de prima instanță, nu a audiat martorii în cauză, limitîndu-se doar la descrierea în decizie a declarațiilor lor.

8. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2013 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, D. Tăut și de avocatul Al. Bodrug în interesele inculpatului Țurcanu I., s-a casat decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2012, în cauza penală privindu-i pe Țurcanu I. și David M., cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Măsura preventivă în privința lui Țurcanu I. s-a modificat din starea de arest, în obligarea de nepărsire a localității, eliberîndu-l pe Țurcanu I. de sub arest, imediat din sala de judecată.

9. Instanța de recurs a menționat în textul deciziei adoptate că prevederile legale privind judecarea apelului reglementate de art. 414 Cod de procedură penală, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate în speța discutată la judecarea cauzei în ordine de apel.

Această concluzie a fost statuată reieșind din textul deciziei adoptate de instanța de apel, care în partea descriptivă, stabilind de fapt componența de infracțiune de tîlhărie, adică atacul săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvîrșită cu vătămarea gravă a integrității corporale, i-a condamnat pe inculpați doar în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal, *pentru omorul a unei persoane din interes material, profitînd de starea de neputință a victimei care se datora vîrstei înaintate, comis de două persoane, cu deosebită cruzime.*

În opinia Colegiului penal, instanța de apel neîntemeiat și-a motivat soluția precum că, acțiunile inculpaților Țurcanu I. și David M. în comiterea infracțiunii de tîlhărie se cuprind în prevederile art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), j) Cod penal și această normă cuprinde și aplicarea violenței cu scopul sustragerii bunurilor, deoarece inculpații urmărind scopul sustragerii bunurilor, fiind înarmați cu o rangă metalică, s-au deplasat la domiciliu lui Iarîna Vl., din str. Drumul Viilor 39, ap. 3, mun. Chișinău, unde pătrunzînd în locuință l-au atacat pe ultimul, aplicîndu-i cîteva lovituri în

regiunea capului, cauzându-i victimei conform raportului de expertiză medico-legală nr. 736 din 23 iunie 2010, vătămări corporale grave în rezultatul cărora acesta a decedat, după care au sustras articole numismatice și de anticariat în sumă totală de 28951 lei. În momentul când inculpații au intrat în apartamentul victimei și l-au atacat, ei au urmărit interesul material, adică comiterea infracțiunii de tâlhărie, componentă formală a căreia deja s-a consumat, iar intenția de omor și omorul propriu zis a avut loc ulterior.

Călăuzitoare în acest sens sînt prevederile pct. 8 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale despre sustragerea bunurilor*”, care stipulează, că dacă în timpul actului de tâlhărie persoana săvîrșește și omorul intenționat al victimei, acțiunile urmează să se încadreze prin concurs de infracțiuni, prevăzute de art. 145 și 188 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal a menționat că partea descriptivă a deciziei instanței de apel trebuia să corespundă tuturor cerințelor prevăzute de art. 394 alin. (1) pct. 5) Codului de procedură penală.

De asemenea, Colegiul a remarcat că instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, acordînd o valoare primară probelor care, în opinia acestei instanțe, demonstrează vinovăția inculpatului Țurcanu I., care a fost achitat de către prima instanță și a inculpatului David M. în comiterea infracțiunilor imputate, concluzionînd că probele au fost examinate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală. Deci, aceasta a pus la baza vinovăției inculpaților aceleași probe care au fost cercetate de instanța de fond, le-a descris în decizie, însă, fără a le verifica mai minuțios, pe cînd, cercetarea probelor în instanța de apel se efectuează conform ordinii prevăzute de prima instanță.

După cum rezultă din materialele dosarului, potrivit procesului-verbal al instanței de apel, aceasta nu a cercetat potrivit ordinii și modului stabilit pentru prima instanță declarațiile martorilor: Iarîna A., Buga V., David V., Grigorean V., Jechiu V., Solop Al., Ciobănică I., Rusnac V., Rutină M., Braghiș M., Grigorean V., Preda V., Groian N., Groian (Țurcan) O., Pruteanu V., Preda A., Preda V., pe cînd ei persistă și sînt enumerați în textul deciziei.

Prin urmare, instanța de apel nu era în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele neverificate în ședința de judecată a instanței de apel, ceea ce contravine explicațiilor pct. 14 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 cu modificările din 30 martie 2009 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”.

Colegiul penal relevă, că instanța de apel nu a supus verificării minuțioase probelor acuzării și apărării, cît și audierea martorilor cu respectarea principiului nemijlocirii, precum și altor probe administrate la dosar, conform procedurii

reglementate la art. 365-376 Cod de procedură penală.

Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

10. Rejudecînd cauza, potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2014, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de inculpatul David M. și avocatul Pascari Iu., totodată fiind admis apelul declarat de procuror, cu dispunerea casării parțiale a sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia David M. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 27,186 alin. (2), lit. b), c) și d) Cod penal - la 3 ani închisoare;
- art. 188 alin.(3), lit. c) Cod penal, la 10 ani închisoare;
- cu menținerea condamnării în baza articolelor 145 alin.(2) lit. b), e), și j) și 317

alin.(2) lit. b) Cod penal.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui David M. i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 20 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Țurcan I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 27, 186 alin.(2), lit. b), c) și d) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- art. 188 alin. (3), lit. c) Cod penal, la 9 ani închisoare;
- art. 145 alin.(2) lit. b), e), i) și j) Cod penal, la 14 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile articolului 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Țurcan I. i s-a stabilit pedeapsa definitivă - 18 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate Iarîna R. a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la Țurcanu I. și David M. în beneficiul lui Iarîna R. a prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei de la fiecare. Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

11. În textul deciziei adoptate, instanța de apel a făcut trimitere la jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului în domeniul respectiv, potrivit căreia în cadrul unei proceduri de apel/recurs împotriva unei sentințe de achitare, rezultă că, instanța de apel/recurs trebuie să procedeze la propria apreciere a faptelor, spre a cerceta dacă sînt suficiente probe care ar permite condamnarea persoanei. Ca urmare, jurisdicția de apel/recurs trebuie să aibă cunoștințe de cauză, în fapt și în drept, și să statueze în ansamblu ei chestiunea vinovăției sau nevinovăției. (*§ 70 din hotărârea în cauza Popovici contra Moldovei*).

Urmare a audierii inculpaților, a martorilor acuzării și a cercetării probelor prezentate de părți s-a constatat că, *Țurcanu I. și David M., la 21.02.2010,*

aproximativ la ora 10.00 , în urma unei înțelegeri prealabile și împreună urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane s-au deplasat cu microbusul de model „Ford Tranzit” cu n/î AN AS 492 la domiciliul lui Iarînă Vl., amplasat în mun. Chișinău str. Drumul Viilor 39 ap.3, unde intenționând să pătrundă în locuința acestuia pentru a sustrage articole numismatice și de anticvariat, cu ajutorul unei răngi metalice au deteriorat o placă mozaic de la balconul apartamentului nominalizat, amplasat la primul etaj al blocului, dar din motive independente de voința lor scopul criminal nu a fost realizat deoarece au fost observați de către Petric V., care a strigat la ei și acestea au părăsit locul infracțiunii.

În drept, fapta constatată și reținută în sarcina inculpaților a fost calificată în baza art. 27,186 alin.(2), lit. b), c) și d) Cod penal ca tentativă de furt, adică acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, dacă din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Ulterior, s-a constatat că inculpații Țurcanu I. și David M., la 26 martie 2010, la o oră nestabilită, în urma unei înțelegeri prealabile, urmărind scopul sustragerii bunurilor cet. Iarînă Vl., fiind înarmați cu o rangă metalică, s-au deplasat cu microbusul de model „Ford Tranzit” cu n/î AN AS 492 la domiciliul lui Iarînă Vl. amplasat în mun. Chișinău, str. Drumul Viilor 39, ap. 3, unde pătrunzând în locuință, cu rangă metalică l-au atacat pe ultimul aplicându-i câteva lovituri în regiunea capului și pricinuindu-i astfel victimei conform raportului de expertiză medico-legală nr. 25-736 din 23 iunie 2010, vătămări corporale grave în rezultatul cărora ultimul a decedat, după care continuându-și acțiunile criminale întru atingerea scopului propus, au sustras din casa victimei bunuri în valoare totală de 28.951 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului David M. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal, *tîlhăria, adică atacul asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență pentru viața persoanei agresate, comis de către două persoane, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea unor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu vătămarea gravă a integrității corporale.*

Tot ei, David M. și Țurcanu I., în aceleași circumstanțe, avînd intenția de a-l omorî pe Iarînă Vl., cu o deosebită cruzime i-au aplicat mai multe lovituri cu o ranga metalică peste diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i leziuni corporale grave în rezultatul cărora victima a decedat.

În drept, pe acest epizod, faptele inculpaților au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. b), e), i), și j) Cod penal, *omorul unei persoane, din interes material, profitînd de starea de neputință evidentă a victimei, care se datora vîrstei înaintate, de două persoane, cu deosebită cruzime.*

În contextul calificărilor efectuate în raport cu împrejurările stabilite, s-a remarcat că în momentul când inculpații au intrat în apartamentul victimei și au atacat-o în scopul sustragerii bunurilor, infracțiunea de tâlhăria, componentă de infracțiune formală, s-a consumat, iar intenția de omor și omorul propriu zis a avut loc ulterior.

În atare situație, dacă în timpul actului de tâlhărie persoana săvârșește și omorul intenționat al victimei, potrivit art. 33 Cod penal, există concursul de infracțiuni și, conform prevederilor din art. 114 Cod penal, urmare a recomandărilor oferite în pct. 8 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale despre sustragerea bunurilor*”, calificarea infracțiunilor respective săvârșite de inculpați, se efectuează cu invocarea ambelor norme penale speciale, prevăzute de art. 145 și 188 Cod penal.

Totodată, pe episodul calificat în baza art. 317 Cod penal, în privința lui David M., instanța de apel a menținut starea de fapt constatată de instanța de fond, fără careva modificări.

Cu privire la apelul declarat de inculpatul David M. și avocatul acestuia Pascari Iu., instanța de apel a specificat că la stabilirea chestiunii cu privire la pedeapsa aplicată inculpatului pentru săvârșirea infracțiunilor imputate prin rechizitoriu, s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, astfel, fiind aplicate pedepse în limitele prevăzute de legea penală.

În afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei conform cerințelor din art. 409 alin.(2) Cod penal, instanța apreciază că nu există temei de a interveni în alte părți ale sentinței.

Urmărirea penală și judecata în fond s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate.

Soluționând acțiunea civilă, în partea încasării prejudiciului moral, s-a constatat că cuantumul acesteia a fost just apreciat de către instanța de fond, însă suma de 100000 lei urmează a fi încasată de la ambii inculpați, a câte 50 000 lei, care au săvârșit infracțiunile incriminate, cauzându-i suferințe succesorului părții vătămate.

12. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, avocatul Bodrug Al. acționând în numele inculpatului Țurcan I. și avocatul Pascari Iu. acționând în numele inculpatului David M., au atacat-o cu recursuri ordinare.

12.1. Potrivit recursului ordinar declarat de avocatul Bodrug Al., care acționează în numele inculpatului Țurcan I., se solicită casarea deciziei instanței de apel din 21 februarie 2014, cu menținerea sentinței instanței de fond, fără modificări.

Apărătorul, în motivarea recursului referitor la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27-186 Cod penal, a invocat că instanța de apel nu s-a bazat pe probe concludente și pertinente, care ar demonstra vinovăția ultimului de cele incriminate, menționând că Țurcanu I., atît la etapa urmăririi penale, cît și în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond și apel a dat declarații veridice neschimbându-și

versiunile expuse în cadrul audierilor sale, iar declarațiile date de martorul Petric V., nu coroborează cu celelalte probe din dosar.

La fel, s-a menționat că organul de urmărire penală, contrar exigențelor stipulate în art. 118 Cod de procedură penală, nu și-a îndeplinit atribuțiile corespunzător privind descoperirea infracțiunii de tentativă de furt săvârșită în apartamentul cet. Iarînă VI.. Din aceste considerente, se consideră că instanța de fond corect l-a achitat pe Țurcanu I. în baza art. 27-186 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, întrucât fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Mai mult, alte mijloace de probă în susținerea învinuirii de comiterea infracțiunii respective instanța de apel nu a administrat și, în consecință, nu a indicat motivele de drept pe care și-a întemeiat soluția de condamnare pe acest capăt de acuzare, încălcând în așa fel prevederile art. 394 alin (1) pct. 2) Cod de procedură penală și dreptul persoanei la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al CEDO.

Referitor la concluzia instanței de apel despre vinovăția lui Țurcanu I. de săvârșirea infracțiunilor de omor și tâlhărie, recurentul a menționat că hotărârea atacata nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Astfel, instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probatoriului administrat și nu a stabilit sau descris circumstanțele care justifică concluzia respectivă, lăsând fără argumentare declarațiile martorului Policarpov M și declarațiile specialistului companiei „Orange”, VI. Moica, expuse în favoarea apărării.

În asemenea situație instanța de apel a pus la baza condamnării inculpatului Țurcanu I. aceleași probe care au fost cercetate în instanța de fond, le-a descris în decizia sa, fără a le verifica minuțios, din care considerente se conchide că acestea au fost apreciate unilateral.

Astfel, instanța de apel făcând trimitere la un șir de probe, plagiind rechizitoriul și declarațiile martorilor acuzării depuse în instanța de fond i-a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al CEDO, ceea ce considera o eroare gravă care duce la casarea hotărârii adoptate.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală.

12.2. Potrivit recursului declarat de avocatul Pascari Iu. în numele inculpatului David M., se solicită casarea ultimei decizii a instanței de apel, din motiv că o consideră ilegală și neîntemeiată, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care lui David M. să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă pentru infracțiunile săvârșite.

În argumentarea celor solicitate, partea apărării specifică că potrivit art. 19 Cod penal, dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenție a infracțiunii, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea pedepsei penale și care nu erau cuprinse de intenția făptuitorului, răspunderea penală pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor

putea fi evitate sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deși trebuia și putea să le prevadă.

Așadar, pe marginea învinuirii imputate lui David M. de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 Cod penal, apărarea consideră că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetărilor judecătorești, nu a fost stabilită intenția directă a inculpatului de a omorî victima, scopul acestuia fiind de a obține anumite lucruri de anticariat, dar nu de a săvârși nemijlocit infracțiunea de omor a cet. Iar înă Vl., prin urmare nu putem spune că în David M. a avut intenția directă de a omorî.

Pe marginea învinuirii lui David M. în baza art.317 Cod penal, apărarea consideră că pe parcursul urmăririi penale de către OUP au fost efectuate un șir de măsuri ce au dus la încălcarea esențială a drepturilor inculpatului, care urmează a fi analizate de către instanța de judecată prin prisma art.251 Cod de procedură penală.

Conform art.94 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: - prin încălcarea dreptului la apărare al bănuitului, învinuitului, inculpatului, părții vătămate, martorului. Anume acest drept a fost încălcat la întocmirea procesului-verbal privind starea de ebrietate a lui David M..

Art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, stipulează care încălcări atrag nulitatea actelor procedurale „*încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.*”

Conform răspunsului nr.81 din 28.10.2010, eliberat de către CNAJGS, se reține că instituția respectivă nu a recepționat nici o solicitare privind acordarea asistenței juridice garantate de stat, în interesul beneficiarului David M., în cauza penală nr.2010011330 și nu există o decizie privind acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat pe numele lui David M. în dosarul penal nr.2010011330, ceea ce contravine cu răspunsul procurorului din 25.08.2010, unde s-a specificat că „... nu s-a constatat faptul încălcării dreptului învinuitului David M la apărare, acesta fiind asigurat de un apărător din oficiu”.

Prin urmare, apărătorul consideră că prin acțiunile procurorului s-a îngrădit accesul la asigurarea dreptului la apărare a inculpatului.

Mai mult ca atât, pentru acțiunile lui David M. privind evadarea dînsul a fost pedepsit cu 5 zile carceră conform materialelor cauzei date.

Astfel, conform art.22 Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă. Dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori este un principiu al reglementării raporturilor de Drept. Este logic ca o

persoană care și-a ispășit o dată pedeapsa pentru o faptă să nu mai fie pusă în situația de a fi pedepsită încă o dată pentru aceeași faptă. Acest drept include în sine și interdicția urmăririi sau judecării repetate, din motiv că sunt acțiuni inseparabile de procedura atragerii la răspundere penală. Este suficientă repetarea neîntemeiată a urmăririi penale în privința unei persoane pentru a fi încălcat acest principii.

Protocolul adițional art. 7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului în art. 4 prevede că nici o persoană nu poate fi urmărită sau pedepsită penal de jurisdicția aceluiași stat pentru săvârșirea unei infracțiuni pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărîre definitivă conform legii și procedurilor penale ale aceluși stat.

De asemenea, recurenta a mai menționat că David M. are la întreținere un copil minor și este singurul întreținător al familiei, pe parcursul urmăririi penale dînsul a recunoscut că a săvîrșit aceste infracțiuni și la locul de trai se caracterizează pozitiv, or în privința lui instanțele sunt în drept să aplice o pedeapsă mai blîndă.

În drept, recurenta își întemeiază recursul declarat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 11) Cod de procedură penală.

13. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestora în cazul în care constată că sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurenți. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că au fost declarate două recursuri ordinare de către apărătorii inculpaților, care invocă în textele recursurilor mai multe critici împotriva deciziei instanței de apel și le argumentează prin prisma diferitor temeiuri ale art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, or din aceste considerente instanța de recurs se va expune, în continuare, asupra fiecărui recurs în parte.

13.1. Potrivit textului recursului declarat de avocatul Bodrug Al., în numele inculpatului Țurcanu I., acesta invocă drept temei pct. 6), 8) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvîrșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Așadar, recurentul și-a întemeiat recursul în baza pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, menționând că hotărîrea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar instanța a examinat unilateral probele, bazându-se pe cele invocate de acuzatorul de stat și ignorând probele prezentate de partea apărării.

Totodată, avocatul în motivarea recursului referitor la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27-186 Cod penal, a invocat că instanța de apel nu s-a bazat pe probe concludente și pertinente, care ar demonstra vinovăția lui Țurcanu I. de cele incriminate, menționând că ultimul, atât la etapa urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond și apel a dat declarații veridice neschimbându-și depozițiile sale în cadrul audierilor, iar declarațiile date de martorul Petric V., nu coroborează cu celelalte probe din dosar.

Însă, în raport cu textul hotărîrii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la pronunțarea soluției expuse detaliat în pct. 10 din prezenta hotărîre.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, rejudecînd cauza și verificînd temeinicia apelurilor a verificat legalitatea hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor recercetate în cadrul ședinței instanței de apel, probelor invocate de partea apărării și conform materialelor din dosar, ajungînd la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată parțial, cu pronunțarea unei noi hotărîri.

Deci, instanța de apel judecînd cauza în fapt și în drept, a audiat inculpații Țurcanu I. și David M. și succesorul părții vătămate Iarîna R., a audiat martorii: Jechiu V., Policarpov M., Grigoreanu V., Petric V., Ciobănică I., Solop Al., Iarîna A., Preda A., Preda V., Pruneanu V., a cercetat toate probele prezentate de părți și actele cauzei și, în conformitate cu prevederile 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia adoptată, să fie una corectă și întemeiată. De asemenea, soluția adoptată, la caz, este pe deplin confirmată prin ansamblul de probe expuse și analizate detaliat în hotărîrea atacată, iar probatoriul administrat coroborînd în ansamblul, confirmă vinovăția inculpatului Țurcanu I. în săvîrșirea infracțiunilor imputate acestuia prin rechizitoriu.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este expusă detaliat în textul hotărîrii judecătorești recurate. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Totodată, cu referire la cele invocate de recurent privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, menționîndu-se că instanța de apel nu și-a motivat corespunzător decizia adoptată, dînd o apreciere unilaterală probelor cercetate și acordînd prioritate doar unor probe, ceea ce a dus ca în consecință, să se ajungă pripit

la concluzia de condamnare a lui Țurcanu I., în baza art. 27,186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, instanța de recurs reține următoarele.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticele invocate, Colegiul penal conchide asupra faptului, că acestea sunt vădit neîntemeiate și reiterează că, la etapa judecării recursului instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, asta fiind atributul exclusiv al instanței de fond și al instanței de apel.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapa instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Colegiul penal în această ordine de idei mai specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Raportat la situația de fapt expusă, în opinia Colegiului penal criticele recurentului privind condamnarea lui Țurcanu I. în baza art. 27,186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, întrucât nu există un atare probatoriu care l-ar incrimina pe ultimul pe acest capăt de învinuire, nu sunt incidente în cazul supus judecării, din motiv că instanțele inferioare au făcut o analiză completă și obiectivă a tuturor probelor administrate la toate fazele procesului penal, stabilind corect vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate acestuia, iar reluarea argumentelor reținute de instanțe nu este necesară, având în vedere, totodată, că cauza a fost deja verificată de instanța de recurs și asupra pretinselor omisiuni ale instanței de apel, deja instanța de recurs s-a expus printr-o decizie motivată.

În continuare, cu referire la alegațiile recurentului privind nevinovăția lui Țurcanu I. de săvârșirea infracțiunilor de omor și tâlhărie, și anume, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de recurs expune următoarele argumente.

Așadar, recurentul afirmă că instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probatoriului administrat și nu a stabilit sau descris circumstanțele care justifică concluzia privind condamnarea lui Țurcanu Iu. în baza art. 188 alin. (3), lit. c) Cod penal și art. 145 alin.(2) lit. b), e), i) și j) Cod penal. Or, în asemenea situație instanța de apel a pus la baza condamnării inculpatului Țurcanu I. aceleași probe care au fost cercetate în instanța de fond, le-a descris în decizia sa, fără a le

verifica minuțios, din care considerente se conchide că acestea au fost apreciate unilateral.

Recurentul opinează că, din textul deciziei atacate se conchide că instanța de apel, făcînd trimitere la un șir de probe, plagiînd rechizitoriul și declarațiile martorilor acuzării depuse în instanța de fond i-a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al CEDO, ceea ce se consideră o eroare gravă care duce la casarea hotărîrii adoptate.

Privitor la cele invocate de apărător cu referire la chestiunea de apreciere a probelor, instanța de recurs s-a expus deja în textul deciziei respective, și nu mai revine la acest subiect.

Cu privire la faptul că instanța de apel a pus la baza condamnării inculpatului Țurcanu I. aceleași probe care au fost cercetate în instanța de fond și le-a descris în decizia sa fără a le verifica minuțios, se relevă că aceste afirmații sunt declarative și vădit nefondate, necorespunzătoare actelor din dosar, fiind combătute de materialele dosarului și rezultă din textul deciziei adoptate de instanța de apel.

Contrar susținerilor recurentului, se apreciază că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunilor de omor premeditat al unei persoane și atacul tîlhăresc, este dovedită indubitabil reieșind din probatoriul administrat și amplu analizat în hotărîrea atacată.

Asupra celor invocate de recurent precum că, instanța de apel la judecarea apelurilor declarate nu și-a motivat soluția corespunzător, Colegiul penal menționează că motivarea hotărîrii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atîta timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărîrii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect ca aceasta se circumscrie încadrării juridice menționate în rechizitoriu, potrivit căreia Țurcanu I., a fost învinuit de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (3), lit. c) Cod penal și art. 145 alin.(2) lit. b), e), i) și j) Cod penal.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs conchide că instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, specificînd motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată. Or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Aspectul legat de pretinsa eroare invocată de recurent prevăzută de pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, adică situația cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, se specifică că pentru o atare concluzie, trebuie să se țină seamă de fapta săvîrșită și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de fond și apel și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, iar dacă fapta s-a

încadrat într-o altă normă penală, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Sub acest aspect, reieșind din sensul legislației în vigoare, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial, iar instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului dat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către recurent.

Mai mult, nerecunoașterea vinovăției de către Țurcanu I. pe tot parcursul judecării cauzei și prezentarea declarațiilor consecvente și neschimbătoare de către acesta, nu presupune și nu echivalează cu achitarea ultimului de cele incriminate, aceasta fiind o tactică a apărării pentru a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele infracționale săvârșite, printre care se regăsește și o infracțiune excepțional de gravă pentru care legea penală prevede detențiune pe viață.

Toate acestea conturează convingerea instanței de recurs că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunilor imputate prin rechizitoriu și urmează a executa pedeapsa stabilită de instanța de apel, iar criticele aduse de apărătorul inculpatului privind nevinovăția acestuia sunt vădit neîntemeiate.

În consecință, față de toate argumentele expuse, se constată că nu sunt incidente cazurile de casare a hotărîrii instanței de apel prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, din care motive recursul se respinge, ca inadmisibil.

13.2. Cu privire la recursul declarat de avocatul Pascari Iu. în numele inculpatului David M., Colegiul penal constată următoarele.

Potrivit textului recursului, apărătorul își focusează argumentarea cererii pe două temeuri de drept, și anume, cele prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 11) Cod de procedură penală. Pct. 6) menționat, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. Pct. 11) se referă la situația cînd persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă.

Or, majoritatea criticelor apărării invocate în cererea de recurs se referă la faptul că instanțele ierarhic inferioare au pus la baza condamnării inculpatului David M.

probe care au fost obținute cu încălcarea legii procesual-penale și dreptului la apărare a inculpatului.

În acest context, instanța de recurs amintește că art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală stipulează că: *„Încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.”*

Aici se impune imperios clarificarea chestiunii privitoare la faptul care acte sunt lovite de nulitatea absolută și care de cea relativă, întrucât încălcarea prevederilor legale poate atrage nulitatea actelor numai în condițiile legii și cu respectarea termenelor legali.

În sensul art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei nu rezultă că partea apărării ar fi avut careva obiecții asupra acțiunilor organului de urmărire penală la etapa respectivă. Invocarea nulității actului procedural la etapa examinării apelului sau recursului contravine prevederilor art. 251 Cod de procedură penală.

Mai mult, la fila nr. 47 a dosarului de urmărire penală în privința lui David M. privind învinuirea acestuia în baza art. 317 Cod penal, este anexată ordonanța de respingere a cererii apărătorului Pascari Iu., înaintată în numele învinuitului David M., în care se expune argumentat și punctat care sunt temeiurile de respingere a declarării nulității actelor procesual-penale și cu privire la pretinsa încălcare a dreptului la apărător.

În ceea ce privește criticele invocate de recurent privitor la lipsa în acțiunile inculpatului David M. a laturii subiective a infracțiunii de omor săvârșite asupra lui Iarînă Vl., întrucât scopul urmărit de inculpat a fost de a săvârși atacul tâlhăresc, nu și omorul ultimului, Colegiul penal reiterează că, așa cum s-a statuat în Hotârrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004 cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor, care de fapt a fost menționată și în textul deciziei anterioare a instanței de recurs, se stipulează că dacă în timpul actului de tâlhărie persoana săvârșește și omorul intenționat al victimei, acțiunile urmează să se încadreze prin concurs de infracțiuni, în baza art. 145 și 188 Cod penal.

Pe cale de consecință, se expune părerea că, inculpații avînd cu sine o rangă metalică cu care i-au aplicat multiple lovituri victimei în cap și peste diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora Iarînă Vl. a decedat pe loc, trebuia să-și dea seama de

caracterul prejudiciabil al faptelor sale și să prevadă urmările care pot surveni. Aplicarea multiplelor lovituri în regiunile vitale ale corpului victimei, dovedește incontestabil dorința făptuitorilor de a-i curma viața victimei, acțiuni care sunt independente de săvârșirea celeilalte infracțiuni, atacul tâlhăresc.

Toate aceste constatări, coroborate cu alte probe din dosar demonstrează indubitabil că David M. este culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. b), e), j) Cod penal, la caz, fiind prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii nominalizate.

Pe marginea alegerii referitoare la capătul de învinuire în baza art.317 Cod penal, și anume, în partea ce ține de afirmațiile că pentru acțiunile sale, David M. a fost pedepsit cu 5 zile carceră conform materialelor cauzei penale, se constată următoarele.

Conform art.22 Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă.

Principiul *non bis in idem* îl regăsim și în art.4 al Protocolului nr. 7 la Convenția europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale, care stipulează că: „Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceleiași stat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost deja condamnat printr-o hotărîre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceleiași stat”.

Principiul respectiv este aplicabil ori de câte ori autoritățile competente formulează din nou împotriva unei persoane o acuzație în materie penală după pronunțarea unei noi hotărîri definitive de condamnare sau de achitare în același stat, hotărîre care se bucură de autoritate de lucru judecat cu privire la această faptă.

Acest articol se referă nu numai la dreptul de a nu fi judecat, condamnat de două ori pentru aceeași faptă, ci și la dreptul de a nu fi urmărit penal de două ori pentru aceeași faptă. În cazul dat trebuie să persiste următoarele condiții:

a) să existe o hotărîre de condamnare la o pedeapsă penală din cea prevăzută de legea penală, fie de achitare, a unei persoane împotriva căreia a fost formulată o acuzație în materie penală. Nu contează la care grad de jurisdicție s-a adoptat hotărîrea respectivă;

b) hotărîrea de condamnare sau de achitare să fie definitivă conform legii și procedurii penale ale statului respectiv, fie prin epuizarea căilor ordinare de atac, fie prin neexercitarea acestora;

c) autoritățile judiciare competente să formuleze din nou aceeași acuzație, privind aceleași fapte cu caracter penal, împotriva aceleiași persoane. Nu prezintă importanță în această a doua procedură dacă faptele au aceeași încadrare juridică sau o altă încadrare juridică. Important este că fapta să cuprindă aceleași acțiuni.

La caz, stabilirea în privința inculpatului a sancțiunii sub formă de – 5 zile carceră în penitenciar, nu poate fi considerată ca o pedeapsă penală pentru fapta

săvârșită în baza art. 317 Cod penal.

Or, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus motivat asupra apelurilor declarate și conducându-se de prevederile art. 419 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată în privința lui David M. și Țurcanu I., condamnându-i în baza învinuirii imputate.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, a apreciat just probele cercetate, specificînd motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, iar criticele din recursurile declarate de partea apărării în acest aspect, sunt vădit nefondate.

14. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Bodrug Alexandru în numele inculpatului Țurcan Ilie și de către avocatul Pascari Iulian în numele inculpatului David Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2014, în cauza penală privindu-i pe Țurcan Ilie Nichifor și David Mihail Iurii, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 29 octombrie 2014.

Președinte

Ghenadie NICOLAEV

Judecători

Vladimir TIMOFTI

Petru MORARU